

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Oleg Sternioală
Nina Vascan, Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Hausen Anastasia, prin intermediul avocatului Cernomoreț Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Hausen Tatiana și Hausen Anastasia împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Hausen Inga cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Hausen Inga, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 septembrie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 04 iulie 2012, Hausen Tatiana și Hausen Anastasia au depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Hausen Inga cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și partajarea bunului imobil pe cote-părți ideale.

În motivarea acțiunii reclamantele Hausen Tatiana și Hausen Anastasia au indicat că la 29 noiembrie 1995 la Primăria s. Clocușna, r-l Ocnița a fost înregistrată căsătoria între Hausen Tatiana și Hausen Alexandr, fapt ce rezultă din certificatul de căsătorie Seria AM nr. 025876 din 29 noiembrie 1995.

Din viața în comun s-a născut fiica Hausen Anastasia, a.n. XXXXX (certificatul de naștere seria XXXXX din XXXXX).

Au susținut că la 21 iulie 2011, a decedat Hausen Alexandr, fapt ce rezultă din certificatul de deces seria DC-IV nr. 0936921 din 22 iulie 2011 eliberat de către OSC mun. Chișinău, însă declarația de acceptare a succesiunii, în termenul de 6 luni prevăzut de lege, după decesul acestuia, nu au depus-o, deoarece Tatiana Hausen în perioada respectivă se afla peste hotarele Republicii Moldova, care în același timp este și reprezentantul legal al Anastasiei Hausen, fiind minoră la acel moment.

Distinct de aceasta menționează că Hausen Svetlana, decedată la 11 septembrie 2009, a fost mama lui Hausen Alexandr, iar după decesul acesteia ultimul nu a depus la notar cerere de acceptare a succesiunii, dânsul împreună cu sora Hausen Inga, fiind succesorii primei de gradul I.

Reiterează că conform extrasului din Registrul bunurilor imobile la privatizarea apartamentului nr. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, din XXXXX, au participat 3 persoane: Hausen Svetlana, Hausen Alexandr și Hausen Inga. Astfel, Hausen Alexandr deținând 1/3 cotă-parte din imobilul dat.

În același timp, au menționat că 1/3 cotă-parte din bunul imobil enunțat îi revine și mamei lui Hausen Alexandr - Hausen Svetlana. Respectiv după decesul acesteia 1/3 cotă-parte din apartamentul litigios, ce a aparținut ultimei, urmează a fi moștenită de către copiii acesteia: Hausen Alexandr și Hausen Inga. Însă, având în vedere faptul că la 21 iulie 2011 a decedat Hausen Alexandr, dreptul de a moșteni averea succesorală le revine nemijlocit lor ca succesorii ai acestuia de gradul I, adică fiicei Hausen Anastasia și soției Hausen Tatiana.

Respectiv, 1/3 cotă-parte din imobilul litigios a lui Hausen Alexandr poate fi moștenită de către succesorii acestuia Hausen Anastasia și Hausen Tatiana, cărora le revine a câte 1/6 cotă-parte din bunul dat.

Referitor la cota-parte a Svetlanei Hausen – 1/2 din 1/3, adică 1/6 cotă-parte îi revine lui Hausen Alexandr, fiind moștenitorul primei de gradul I.

Astfel, partea care poate fi moștenită de către succesorii lui Hausen Alexandr, prin intermediul reprezentării, este de $1/3 + 1/6 = 3/6$ sau 1/2 cotă-parte din apartament, divizând între cei doi succesorii ai lui Hausen Alexandr – fiica și soția, ce le revine a câte 1/4 cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, din XXXXX.

În sensul expus, cer Hausen Tatiana și Hausen Anastasia prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, cu atribuirea lor în proprietate a câte 1/4 cotă-parte ideală din apartamentul nr. XXXXX, nr. cadastral XXXX, din XXXXX.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantele Hausen Tatiana și Hausen Anastasia și-au concretizat pretențiile din acțiune, solicitând doar prelungirea termenului de acceptare a succesiunii după decesul lui Hausen Alexandr de către fiica Anastasia Hausen, invocând că la 03 octombrie 2014, Hausen Tatiana a depus

la notarul public Secrieru Iana declarație prin care expres a indicat că nu are obiecții ca numai fiica Hausen Anastasia să-și legalizeze drepturile de succesor.

De asemenea, au menționat reclamantele că la data decesului lui Hausen Alexandr, Hausen Anastasia, unicul succesor de gradul I al ultimului, era minoră, fiind limitată în capacitatea de exercițiu de a se adresa de sine stătător la notar în vederea depunerii în termen a cererii de acceptare a succesiunii, și, nici reprezentantul său legal – mama Hausen Tatiana nu putea să realizeze acest drept în beneficiul fiicei, deoarece aceasta la acel moment se afla în afara țării.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 15 septembrie 2015, acțiunea a fost admisă și a fost prelungit cu 6 luni termenul de acceptare a succesiunii rămasă după decesul lui Hausen Alexandr de către Anastasia Hausen, și anume asupra 1/3 cote-părți din apartamentul nr. XXXXX, din XXXXX, a fost încasată de la Hausen Anastasia suma de 100 lei taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, a fost respins apelul declarat de către Hausen Inga și menținută hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 15 septembrie 2015.

La 01 august 2016, Hausen Inga, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Chișca Maxim, în baza mandatului seria MA nr. 0959810 din 19 februarie 2016, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 15 septembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2016 a fost admis recursul declarat de Hausen Inga, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău 17 mai 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Hausen și Anastasiei Hausen împotriva Inspectoratul Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Hausen Inga cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, cu remiterea pricinii civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău 27 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de Hausen Inga, casată hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 15 septembrie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Hausen Tatiana și Hausen Anastasia împotriva Inspectoratul Fiscal de Stat, intervenient accesoriu Hausen Inga cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii a fost respinsă.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 13 octombrie 2017, Hausen Anastasia a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017 cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Instanța de recurs constată că la 23 iunie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate din 27 aprilie 2017 (f.d. 248, vol. I).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 13 octombrie 2017, împotriva deciziei instanței de apel din 27 aprilie 2017, în termen, în situația în care copia deciziei motivate a fost expediată părților la 23 iunie 2017, iar la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării de către recurent a acesteia.

În motivarea recursului Hausen Anastasia, prin intermediul avocatului Cernomoreț Sergiu, a indicat că, consideră decizia instanței de apel, neîntemeiată și emisă în rezultatul aplicării eronate a normelor de drept material.

Susține că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și deoarece la emiterea acesteia instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 1516 alin. (3) Cod civil or, intrarea în posesie urma a fi probată, prin adresarea în instanța de judecată, cu respectarea termenului de 6 luni de opțiune, conform art. 1517 Cod civil. Astfel, până în prezent, Hausen Inga nu și-a exercitat acest drept, iar 1/3 cotă-parte din apartamentul în litigiu rămâne a fi înscrisă după defunctul Hausen Alexandr.

Referitor la termenul de adresare în instanța de judecată privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii indică recurenta că, la momentul decesului lui Hausen Alexandr, fiica acestuia, Hausen Anastasia era minoră. Deci, nu-i poate fi incriminată acesteia culpa referitor la neadresarea în termen a mamei sale la un notar pentru a perfectă actele necesare.

Or, faptul că mama minorei nu s-a adresat în termen pentru a fi respectată procedura formalităților „ad solemnitatem” nu înseamnă că urmează să fie îndepărtată de la succesiune minorul, deoarece aceasta nu a neglijat exercitarea dreptului, ci s-a conformat legii.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 15 februarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 13 martie 2018 Hausen Inga, prin intermediul avocatului Chișca Maxim a solicitat respingerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, menționează că, Hausen Anastasia, prin intermediul avocatului Cernomoreț Sergiu în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare a recursului prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Hausen Anastasia, prin intermediul avocatului Cernomoreț Sergiu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Hausen Anastasia, prin intermediul avocatului Cernomoreț Sergiu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Oleg Sternioală

judecători

Nina Vascan

Galina Stratulat